

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

12 maart 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Interpellatie van de heer Kris Van Dijck tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gebrekkige taalvaardigheid Nederlands in Vlaanderen en de aandacht die eraan wordt besteed in het onderwijs	1
Met redenen omklede moties	6
Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het actieplan ‘ondernemend onderwijs’ en over het stimuleren van de instap van zij-instromers in het onderwijs	6
Vraag om uitleg van de heer Leo Pieters tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het uitdelen van fruit in scholen	10
Vraag om uitleg van mevrouw Monica Van Kerrebroeck tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de drastische stijging van het spijbelen in het onderwijs	11

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

Interpellatie van de heer Kris Van Dijk tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gebrekkige taalvaardigheid Nederlands in Vlaanderen en de aandacht die eraan wordt besteed in het onderwijs

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer de minister, een voor- en een nadeel van het politieke werk is dat de tijd niet stilstaat. In het tijdspad tussen het indienen van een interpellatie en het moment dat zij aan bod komt, gebeurt er wel wat. Zo hebben wij op 11 maart 2009 tijdens de actuele vragen deze problematiek even kunnen aanraken. Toch is het naar aanleiding van een aantal elementen dat ik meende hierover een interpellatie te mogen indienen. Ik denk dat dit onderwerp ook straks bij de bespreking van het ontwerp van decreet over de eindtermen en ontwikkelingsdoelen (*Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2124/1) gedeeltelijk aan bod zal komen.

Mijnheer de minister, de problematiek van de Nederlandse taal komt niet alleen in de commissie voor Onderwijs aan bod. Dat is maar goed ook. Mevrouw de voorzitter, wij hebben op 5 maart 2009 in de commissie voor Cultuur met minister Anciaux een heel interessant debat gevoerd over de relaties tussen het Standaardnederlands, het dialect en het tussentaaltje dat zowel ten zuiden als ten noorden van de staatsgrens wordt gesproken (*Hand.* VI. Parl. 2008-09, nr. C143).

Ik denk dat het een open deur intrappen is om te stellen dat de opkomst van de tussentalen, maar ook het feit dat heel wat mensen Nederlandsonkundig zijn, ertoe leiden dat de Nederlandse taal en in het bijzonder de standaardtaal onder druk staan. Het gaat dan niet alleen over spreken, maar meer nog over schrijven.

Mijnheer de minister, begin februari 2009 hebt u op de regionale zender ATV twee voorstellen gedaan om iets te doen aan de gebrekkige kennis van het Nederlands. De aanleiding was de vaststelling dat kandidaatpolitieagenten van allochtone afkomst vaak niet slagen in hun toelatingsexamen voor de politie, net vanwege hun gebrekkige kennis van het Nederlands. Bovendien ondervinden ook steeds meer jonge mensen van Vlaamse afkomst na hun studies secundair onderwijs problemen omdat hun Nederlands te weinig op punt staat. Dat merken heel wat docenten aan hogescholen en universiteiten.

Mijnheer de minister, enerzijds kondigde u aan in het volwassenenonderwijs een specifieke opleiding 'vervolmaking

Nederlands' uit te bouwen. De opleiding zou gericht zijn op mensen die zich voorbereiden op verdere studies na het secundair onderwijs of op examens of sollicitaties. Anderzijds worden er vanaf volgend schooljaar in twaalf tso- en bso-scholen opleidingen in zogenaamde veiligheidsberoepen ingericht. Het gaat om opleidingen politieagent, brandweerman en veiligheidsagent in de privésector, waarbij tso (technisch secundair onderwijs) uitzicht biedt op het beroep van politieagent, brandweerman of veiligheidsagent, terwijl het zevende jaar bso (beroepssecundair onderwijs) uitzicht biedt op veiligheidsberoepen in de privésector.

Ik denk dat dit allemaal nobele plannen zijn. Ik vraag mij alleen af of dit wel zal volstaan. Het probleem situeert zich immers niet enkel in de veiligheidssector of bij de openbare diensten in Brussel. Ik vraag me trouwens af of er in die opleiding 'veiligheidsberoepen' dan extra lessen Nederlands zullen zitten.

Neen, het probleem situeert zich in heel Vlaanderen. De taalvaardigheid in het Standaardnederlands neemt af. Het begint al bij de Nederlandse talenkennis van onze studenten in de lerarenopleidingen. De ettelijke taalfouten, zowel in het spreken als in het schrijven, grijpen er menig docent zwaar aan. Als onze jonge leerkrachten problemen hebben met het Standaardnederlands, hoe moeten ze het dan aanleren aan de kinderen?

Met uw actieplan 'De lat hoog voor talen in iedere school' zette u een eerste stap. Ik weet dat u zich ook zorgen maakt. Ik meen mij naar aanleiding van voorgaande debatten te mogen herinneren, mijnheer de minister, dat wij wat dat betreft dezelfde visie hebben. De vraag blijft of dit actieplan volstaat. Met een website, een engagementsverklaring en het nobele principe van het taalgericht vakonderwijs alleen zullen we er niet geraken. We zullen keuzes moeten durven maken. Moeilijke keuzes misschien ook.

Ik heb op 11 maart 2009 ook al de vergelijking gemaakt met sommige Duitse deelstaten waar men zeer strikt een taalttest afneemt. Deze testen zijn niet zomaar een intakegesprek of een gesprek om de kennis te testen: het gaat wel degelijk over tests die werden uitgewerkt door universiteiten en die dus een zekere standaard genereren. Men gaat daar zelfs zover dat indien een leerling niet door de test geraakt, hij eerst een gratis maar verplichte cursus Duits moet volgen, aangepast aan zijn of haar niveau. Na afloop moet hij opnieuw een test afleggen waarbij men kan vaststellen of de betrokkene aan de schoolloopbaan kan beginnen.

Ik heb gisteren ook aangehaald dat we misschien ook moeten overwegen een verplicht taalbadjaar te organiseren voor leerlingen die een te grote taalachterstand hebben.

Mijnheer de minister, grosso modo moeten wij hier twee aspecten van elkaar onderscheiden. Wij hebben een grote bekommernis voor de taalachterstand van anderstaligen. Maar mijn hoofdbekommernis gaat hier toch ook uit naar het niveau waarop in Vlaanderen het Standaardnederlands wordt gesproken en geschreven. Ik denk ook te mogen zeggen dat tal van verenigingen die actief bezig zijn met de Nederlandse taal en cultuur die zorg steeds meer naar voren schuiven. Op termijn moeten er dus oplossingen komen. Mijnheer de minister, ik ben me er ook van bewust dat we dit alles niet in deze legislatuur kunnen regelen, maar we kunnen aanzetten geven en minstens een aantal ideeën poneren of intenties formuleren voor de toekomst. U hebt er tegenwoordig ook geen probleem mee om te wijzen op zaken die belangrijk kunnen zijn in de volgende legislatuur. Het lijkt me ook belangrijk te weten waar we in de nabije en verdere toekomst heen moeten.

Mijnheer de minister, bent u het eens met mijn schets van de situatie? Deelt u die bekommernis? Kunt u een stand van zaken geven over een aantal van die plannen? Hoe staat het bijvoorbeeld momenteel met het actieplan 'De lat hoog voor talen'? In welke mate zal een specifieke opleiding voor veiligheidsberoepen het probleem van de gebrekkige Nederlandse taalvaardigheid oplossen? Is dat daar mee opgenomen, of moeten we die zaken los van elkaar bekijken?

Daarmee kom ik terug bij het probleem dat in Antwerpen is gerezen. Kan dat daarmee worden opgelost? Kunt u een overzicht geven van de concrete verwezenlijkingen die er momenteel zijn van het actieplan 'De lat hoog voor talen'? Ik ben ook bezorgd wat de lerarenopleiding betreft. Er is het algemene idee van een taalbadjaar. Kunnen we het ons veroorloven dat jonge kandidaat-leerkrachten niet voldoen aan een aantal normen wat het Nederlands betreft? Valt het te overwegen die studies te laten voorafgaan door een toelatingsexamen? Dat klinkt natuurlijk vrij zwaar, maar is het niet nodig, gelet op het niet onbelangrijke feit dat heel wat scholieren uit de tso-opleiding ook doorstromen naar de lerarenopleiding? Moet daar niet extra worden ingezet op de Nederlandse taal?

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het zal u wellicht niet verbazen dat ook ik me hier in naam van mijn fractie bij aansluit. Als ik me trouwens goed herinner, hebben we het in deze commissie nog niet zo lang geleden gehad over het belang van het taalonderwijs. Meer bepaald op 12 november 2008 hebben diverse fracties maatregelen gevraagd, omdat toen ook nog maar eens bleek dat de talenkennis sterk achteruitgaat. Hoewel de eindtermen op het einde van het secundair

onderwijs worden gehaald, wijst de praktijk, en zeker de ervaringen die toen vooral afkomstig waren uit de sector, uit dat er ter zake toch wel een probleem is.

Ik wil dan ook van deze gelegenheid gebruik maken om nog maar eens te pleiten voor structurele maatregelen. Daarover zullen we straks, bij de bespreking van het ontwerp van decreet met betrekking tot de eindtermen, immers zeker nog voortpraten. De eindtermen qua taal komen daar immers ook aan bod.

Ik kan de vragen van de heer Van Dijck alleen maar ten volle steunen, zeker als het gaat over het idee van een taalbadjaar. Het is inderdaad op 11 maart 2009 ook al aan bod gekomen, in de plenaire vergadering. Toen werd opgeworpen dat de leerlingen die we in dat jaar zouden doen belanden, een jaar achterstand zouden oplopen. Volgens mij zal dat ene jaartje achterstand, als we het al zo mogen noemen, niet opwegen tegen de succeservaringen die deze leerlingen later in hun onderwijsloopbaan zullen ervaren, gewoon omdat ze begrijpen wat daar vooraan in de klas wordt gezegd. Nu is dat voor heel veel leerlingen, tot en met in het zesde middelbaar, niet het geval. Ik spreek dan echt uit ervaring.

Ook de vraag naar een taalingangsexamen voor lerarenopleidingen vind ik persoonlijk een zeer goede zaak. Mijnheer de minister, ik heb het al meermaals gezegd, maar als ik me niet vergis, hebt u het ook al gezegd: elke leerkracht moet immers een taalleerkracht zijn. Dan is het mijns inziens toch wel heel belangrijk dat elke leerkracht de Nederlandse taal, die hij of zij later toch zal gebruiken voor die klas, perfect beheerst.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw de voorzitter, ik sluit me graag aan bij het betoog van de heer Van Dijck, natuurlijk onder meer omdat ik me als West-Vlaming altijd aangesproken voel als het gaat over tussentalen, dialecten en het Nederlands. Het is niet altijd gemakkelijk die taal op school te spreken. Je hoort die taal niet altijd bij alle leerkrachten. We moeten initiatieven daartoe dus inderdaad steunen.

Ik heb een heel concrete bijvraag. De Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) heeft destijds een advies geformuleerd over uw talennota 'De lat hoog voor talen'. In dat advies stelde de raad dat een aantal doelstellingen die wel in het actieplan met betrekking tot talen stonden, niet meer in uw nota voorkwamen, en dat ze dat toch wel interessante voorstellen vonden. Zo was er het stimuleren van een taalvriendelijke omgeving. Ook was er het nemen van initiatieven om het levenslang leren van talen te stimuleren. Was het de bedoeling dat daar in latere voorstellen niet verder op werd ingegaan? Vooral het stimuleren van een taalvriendelijke omgeving lijkt me toch interessant. Door het stimuleren van het

Nederlands als standaardtaal op school, zal uiteindelijk een cultuur worden gecreëerd waarbij het Nederlands overal op school wordt gesproken.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, ik wil een eventuele benadering van het probleem enigszins nuanceren. Ik wil namelijk het verschil tussen de gesproken en de geschreven taal onder de aandacht brengen. Dit geldt niet voor de mensen die een lerarenopleiding aanvatten. Ik stel vast dat zij het geschreven en het gesproken Nederlands zeer goed moeten beheersen.

Met betrekking tot bepaalde opleidingen, waaronder opleidingen die ook door allochtonen worden gevolgd, tot bepaalde examens en tot bepaalde selectieproeven stel ik vast dat sommige mensen zeer goed Nederlands spreken. Indien ze iets op papier moeten zetten, blijkt dit perfect leesbaar. Het is allemaal begrijpelijk.

Wat de correcte zinsbouw, de genuanceerde woordkeuze en de algemene verwoording betreft, laten die teksten echter wat te wensen over. Die mensen beheersen het gesproken Nederlands, maar het geschreven Nederlands beheersen ze onvoldoende. Bij selecties en dergelijke moet hier deels rekening mee worden gehouden. Dit geldt ook voor de eventuele aflevering van diploma's.

Ik kan in dit verband een concreet voorbeeld aanhalen. Ik heb een student sociaal-cultureel werk begeleid. Die persoon spreekt perfect Nederlands. In elke zin van de scriptie kon wel een komma of een woord worden veranderd. Ik begreep elke zin. Taalkundig was deze tekst echter niet volledig in orde. Als sociaal-cultureel werker kan die persoon evenwel perfect functioneren. In bepaalde gevallen moet deze nuancering worden aangebracht.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, ik wil me eveneens bij de interpellatie van de heer Van Dijk aansluiten. In februari 2007 heeft de minister in 'De lat hoog voor talen in iedere school' geschreven dat elke leraar heel wat talige competenties moet hebben om goed te kunnen functioneren. Op pagina 14 staat te lezen dat die talige competenties moeten worden toegevoegd aan de basiscompetenties waarover elke leraar moet beschikken. Ik sta daar volledig achter. Op pagina 16 staat te lezen dat de minister naar taalgericht vakonderwijs met voldoende aandacht voor het Standaardnederlands streeft.

Ik denk dat sinds februari 2007 nog niet veel is veranderd. De kennis van het Standaardnederlands wordt niet in alle bso- en tso-scholen beschouwd als een kerncompetentie van leerkrachten die technische of praktijkvakken geven. Er is dan ook nog werk aan de winkel. De

beginsituatie van elke school is verschillend. Hier moet aan worden gewerkt.

Aangezien bijna alles al is gezegd, wil ik nog een voorbeeld uit de praktijk geven. Mij is het geval ter ore gekomen van een jongedame die gedurende vijf jaar een lerarenopleiding, de bacheloropleiding lager secundair onderwijs, heeft gevolgd en die uiteindelijk geen diploma heeft gekregen. Volgens mij moet in dergelijke gevallen vroeger kunnen worden ingegrepen.

Het is een mes dat langs twee kanten snijdt. We moeten mensen niet vijf jaar lang laten studeren en dan vertellen dat ze het nooit zullen kunnen. Dat moet veel vroeger kunnen gebeuren. De talige competenties zijn heel belangrijk. We weten allemaal dat in veel scholen een tussentaal of zelfs dialect wordt gesproken. Dat kan niet. Het Standaardnederlands is de onderwijstaal.

Mijnheer de minister, hebt u al enig zicht op de aanvangsmodule waarmee u sinds de voorstelling in deze commissie van het belangrijk document 'De lat hoog voor talen in iedere school' hebt gewerkt om verandering in de huidige situatie te brengen?

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Ik wil me zelf ook bij deze interpellatie aansluiten. De vorige sprekers hebben afdoende op de noodzaak van een goede talenkennis gewezen. We beschikken binnen ons taalgebied over bepaalde instrumenten en organisaties die de bevordering van een goede standaardtaal als een hoofddoelstelling hebben.

Ik denk hierbij onder meer aan de Nederlandse Taalunie. De Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie en de bevoegde ministers hebben allerlei contacten gehad. De Nederlandse Taalunie heeft binnen de Vlaamse en de Nederlandse scholen heel wat acties gevoerd.

Ook in andere gebieden waar Nederlands wordt gesproken, zijn acties ondernomen. Als lid van de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie heb ik in Suriname de resultaten van het project 'Inktaap' gezien.

Het is merkwaardig. De kinderen in Suriname gaan heel vlot met het Nederlands als hun eigen standaardtaal om. Ik vind dat we het belang van de Nederlandse Taalunie moeten blijven onderstrepen. We moeten die organisatie blijven activeren. Wat de vergaderingen betreft, zijn we het voorbije jaar misschien wat tekortgeschoten. In het belang van de goede taalontwikkeling zou ik in elk geval willen vragen dit te blijven stimuleren. Ik moet eerlijkheidshalve zeggen dat het hier niet om de minister van Onderwijs gaat. Dit keer was het de beurt aan de minister van Cultuur om Vlaanderen te vertegenwoordigen.

Er kunnen heel wat activiteiten georganiseerd worden, maar er worden er mijns inziens nog niet genoeg georganiseerd. We moeten binnen de scholen samenwerken aan debatoefeningen en lees oefeningen. Een van de activiteiten waarvan we het bestaan konden vernemen, was dat leerlingen uit het secundair onderwijs lees oefeningen houden in de basisscholen. Op die manier wordt er heel wat werk geleverd in functie van een goede standaardtaal.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer Van Dijck, u vroeg of uw situatieschets klopt en of ik mijn plannen kan verduidelijken. Dat laatste was een verwijzing naar wat ik op de Antwerpse lokale tv-zender heb gezegd.

Het is absoluut juist dat de taalvaardigheid Nederlands breed bekeken een pijnpunt is, en dat we dat niet kunnen beperken tot Brussel of tot leerlingen met een anders-talige achtergrond. De overtuiging dat er echt wel iets moest gebeuren, was precies de reden waarom we met het actieplan 'De lat hoog voor talen' uitgepakt hebben.

Ik wil eerst wat meer zeggen over wat ik in Antwerpen heb aangekondigd, namelijk de opleiding 'vervolmaking Nederlands', die door CVO's (centrum voor volwassenen-onderwijs) zal worden georganiseerd. Ik heb daarover al overleg gehad met mijn administratie, de Entiteit Curriculum en de inspectie. Dat wordt een aanbod dat zich richt op jongeren en volwassenen met een taalachterstand die na het secundair onderwijs verder opleiding willen volgen of een examen willen afleggen.

De opleiding richt zich dus naar een veel bredere doelgroep dan enkel de veiligheidsberoepen. De opleiding moet specifieke talige competenties aanreiken die nodig zijn om met succes de verdere studies te voltooien. Momenteel wordt er gewerkt aan een concept voor deze opleiding waarbij we de doelgroep, het mogelijke referentiekader en de meest aangewezen organisatievorm beschrijven.

We zullen onze eigen resultaten aftoetsen aan de inbreng van een resonansgroep, met daarin centra die reeds ervaring hebben op het vlak van Nederlands in een educatief perspectief. Pas daarna zullen we een duidelijk afgebakende opdracht kunnen geven aan de stuurgroep Volwassenenonderwijs, die de bevoegdheid heeft om een opleidingsprofiel te ontwikkelen. In de loop van volgend schooljaar moet er dan een concreet opleidingsprofiel opgeleverd worden, dat dan aan de Vlaamse Regering kan worden voorgelegd.

U vroeg ook in hoeverre een specifieke opleiding 'veiligheidsberoepen' het probleem van de gebrekkige taalvaardigheid Nederlands zal oplossen. De specifieke eindtermen voor deze opleidingen zullen mede worden bepaald door de profielen die daarvoor door het ministerie van

Binnenlandse Zaken zijn opgemaakt. In die profielen zijn competenties opgenomen die met taalkennis en communicatie te maken hebben.

Veel jongeren die nu meedoen aan een toelatingsexamen voor politiemans, komen daar terecht vanuit allerlei opleidingen in het secundair onderwijs. Dat kan gaan om studierichtingen waar er geen specifieke bijkomende vereisten zijn op het vlak van taalkennis Nederlands. In deze opleiding zal de taalvaardigheid Nederlands expliciet in de leerplannen zijn opgenomen, op het niveau dat nodig is bij de toelatingsproef. De opleidingen zullen worden aangeboden als zevende jaar bso of als opleiding van het secundair-na-secundair onderwijs – vandaag spreken we dan over een zevende jaar tso. Dat laatste is opgenomen in het ontwerp van decreet op het hoger beroepsonderwijs dat we binnenkort in deze commissie zullen bespreken. Het diploma zal evenwel niet in de plaats komen van de toelatingsproef, maar de slaagkansen van de kandidaten voor die toelatingsproef zullen wel groter zijn.

Hoe ver staan we nu met het actieplan 'De lat hoog voor talen'? Een laatste stand van zaken over de uitvoering van mijn talenbeleidsnota werd begin december 2008 via de secretaris van de onderwijscommissie bezorgd. Dat gebeurt naar goede gewoonte om het half jaar. In mei 2009 volgt een geactualiseerde briefing. De voornaamste realisaties voor de versterking van de Nederlandse taalvaardigheid situeren zich op volgende vlakken.

Eén: de toevoeging van talige competenties aan basiscompetenties waarover elke leerkracht moet beschikken. Uiteraard draagt de lerarenopleiding daar een belangrijke verantwoordelijkheid. Daarom werd, in overleg met de lerarenopleidingen, het uitwerken en implementeren van een taalbeleid in de lerarenopleiding in de beheersovereenkomsten met de expertisenetwerken en het regionaal platform opgenomen. Zoals u weet, gaat dat om overeenkomsten die gelden voor de periode september 2009 tot augustus 2011. De lerarenopleidingen moeten op dit vlak van elkaar kunnen leren en aan expertise-deling doen. De expertisenetwerken en het regionaal platform organiseren op 15 mei een studiedag waarop voorbeelden van goede praktijk aan bod zullen komen.

Twee: de actualisering van de eindtermen Nederlands taalbeschouwing voor het lager onderwijs en de eerste graad secundair onderwijs A-stroom en B-stroom.

Drie: op het einde van het schooljaar 2006-2007 werden de eindtermen begrijpend lezen en luisteren van het leer-gebied Nederlands in het basisonderwijs getoetst. De peiling begrijpend lezen was een herhaling van de peiling van 2002. In 2013 wordt de peiling lezen en luisteren herhaald. Voor begrijpend lezen zullen dan de resultaten van drie peilingen ter beschikking zijn. Paralleltoetsen Nederlands voor het basisonderwijs zullen vrijblijvend

ter beschikking worden gesteld aan de scholen. Op die manier moet een school voor zichzelf kunnen nagaan in welke mate ze de eindtermen realiseert en in welke mate de school daarmee beter of slechter presteert dan het Vlaamse schoolgemiddelde en dan vergelijkbare scholen.

Vier: in 2010 volgt een globale peilingtoets voor de taalvaardigheid Nederlands in lezen, luisteren en spreken, voor leerlingen aso (algemeen secundair onderwijs), tso en kso (kunstsecundair onderwijs), aan het einde van het secundair onderwijs.

Vijf: er werd een taaltoets ontwikkeld voor de screening van de taalvaardigheid Nederlands in het begin van het lager onderwijs. Die zogeheten SALTO-toets wordt kosteloos en vrijblijvend ter beschikking gesteld van de scholen via de onderwijswebsite. Het is de bedoeling dat scholen met behulp van deze luistertoets nagaan of leerlingen bij de start in het lager onderwijs voldoende taalvaardig zijn om in het Nederlands eenvoudige instructies, vragen en mededelingen over wat gebeurt in de school te begrijpen.

Zes: om de leerachterstand, niet het minst wat betreft de beheersing van het Nederlands, te beperken, wordt het inschrijven van een leerling in het lager onderwijs gekoppeld aan een inschrijvingsvoorwaarde. Dat hoef ik hier niet te zeggen, we hebben dat decreet op 11 maart 2009 goedgekeurd in het parlement. Het betekent dat het kind minstens 220 halve schooldagen in het Nederlandstalige kleuteronderwijs moet hebben gezeten vooraleer het kan beginnen in een Nederlandstalige lagere school. Er zijn uitzonderingen in speciale omstandigheden. Ik verwijs ook naar de engagementsverklaring waarover wij op 11 maart 2009 hebben gedebatteerd.

Ik denk niet dat het nuttig is dat ik hier in detail de hele reeks van maatregelen van de talenbeleidsnota overloop. Wij hebben in december 2008 een lijvige nota met de stand van zaken van de uitvoering van de talenbeleidsnota opgemaakt. Ik verwijs daarnaar voor details.

U vraagt wat ik vind van de idee van een taalbadjaar en van een Nederlands taalingangsexamen voor de lerarenopleiding. Ik zou een beetje voorzichtig zijn met een verplicht taalbadjaar Nederlands voor leerlingen die te veel taalachterstand oplopen. De SALTO-toets voor de screening van de taalvaardigheid Nederlands aan het begin van het lager onderwijs die ik liet ontwikkelen en waarover ik zonet sprak, heeft de bedoeling om na te gaan of leerlingen bij de start in het lager onderwijs voldoende taalvaardig zijn in het Nederlands om eenvoudige instructies, vragen en mededelingen over het schoolgebeuren te begrijpen. De toets kan leerkrachten in eerste instantie helpen om hun taalvaardigheidsonderwijs af te stemmen op de behoeften van hun leerlingen. Dit dient binnen het reguliere curriculum te gebeuren, bijvoorbeeld door differentiatie. Het taalbeleid van de school zal een verantwoorde keuze mogelijk maken.

Op basis van de informatie waarover ik nu beschik, ben ik er niet van overtuigd dat de werkwijze die binnen bepaalde Duitse deelstaten wordt gehanteerd de juiste is: leerlingen die niet slagen op een gestandaardiseerde taalttest Duits moeten eerst een verplichte cursus Duits volgen vooraleer hun schoolloopbaan te kunnen aanvangen. De piste van een verplicht taalbadjaar moet eerst verder onderzocht worden, vooraleer ik mij er voor of tegen wens uit te spreken.

De vraag is of je een dergelijke extra tijdsperiode moet inschakelen die de schoolloopbaan van die leerling verlengt, of moet je iets extra doen, een bijkomende inspanning vragen, bijkomend of parallel met de schoolloopbaan? Dat is een zware bijkomende inspanning. Daarover kun je debatteren. Ik ben geen principieel tegenstander van de idee dat we op basis van tests vaststellen dat sommige leerlingen een extra inspanning moeten doen. De vraag is of je er een jaar aan moet toevoegen, of moet je iets anders bedenken?

Uw tweede voorstel om een taalingangsexamen Nederlands voor de lerarenopleiding in te voeren, ben ik – zonder daar nu al een engagement voor op te nemen – in zekere zin meer genegen. Ik ben niet tegen het andere, maar ik denk dat we over het andere goed moeten nadenken. De veranderende instroom in de lerarenopleiding heeft vermoedelijk invloed op de basale taalvaardigheid en op het algemene taalniveau van de studenten. Vraag is of men kan streven naar een evenwicht tussen voldoende eigen capaciteiten bij de studenten en voldoende talige ondersteuning binnen de opleiding.

Op dit ogenblik organiseren heel wat onderwijsinstellingen die een lerarenopleiding organiseren al een screening taalvaardigheid Nederlands voor hun studenten. Momenteel bestaat er echter een grote variatie in taalproeven, gaande van een eenvoudige spellingstoets tot een gebalanceerde toetsing van de verschillende vaardigheden. Dit lijkt erop te wijzen dat niet alle lerarenopleidingen de lat op hetzelfde niveau leggen. Het zou alvast een stap voorwaarts betekenen als de verschillende onderwijsinstellingen via overleg tot gemeenschappelijke screeningscriteria kunnen komen bij de instap in de lerarenopleiding.

In de nieuwe basiscompetenties voor de leerkrachten staat dat zij in het Standaardnederlands les moeten geven. Taalverzorging wordt op die manier hoog op de agenda geplaatst. Het referentiekader van de Nederlandse Taalunie beschrijft taaltaken die de leerkracht in de standaardtaal moet kunnen uitvoeren. Deze beschrijvingen worden grosso modo overgenomen in de basiscompetenties. Het zou goed zijn als daaraan operationele niveaus van taalbeheersing konden worden gekoppeld voor de leerkrachten Nederlands én voor alle andere leerkrachten. En van elke leerkracht en lerarenopleider mag ook een positieve attitude tegenover taalbeheersing worden verwacht doorheen zijn hele loopbaan.

Er zou duidelijkheid moeten komen over het taalniveau waar de verschillende lerarenopleidingen naartoe werken. Welk niveau moeten we nastreven voor de toekomstige leerkrachten Nederlands? En in welke mate moet dat verschillen van het niveau van toekomstige leerkrachten van niet-taalklassen? Welke attitude verwachten we van de leerkracht als beginnende beroeps-beoefenaar? Dat zijn allemaal vraagtekens, en ik stel voor dat het gesprek hierover wordt gestart.

Daarnaast wil ik benadrukken dat een starttoets Nederlands slechts één element van een heel proces is. Voor die studenten die ondermaats presteren, moet er aan de toetsing een bijspijkerprogramma worden gekoppeld. Ook hier zouden de verschillende onderwijsinstellingen onderling tot afspraken moeten kunnen komen. Overleg op alle niveaus – universiteiten, hogescholen en CVO's – is daarom noodzakelijk.

Tot slot wil ik erop wijzen dat er nood is aan continuïteit in taalzorg over de onderwijsladder heen, voor alle lerenden van kleuter- over lager en secundair onderwijs tot in het hoger onderwijs. Dat geldt niet alleen voor de lerarenopleidingen, maar bij uitbreiding voor alle vormen van hoger onderwijs of andere opleidingen voor volwassenen. Ik heb ervoor gezorgd dat de eindtermen taalbeschouwing van het lager onderwijs resultaatgericht worden en een geheel vormen met de eerste graad van het secundair onderwijs. Eerstdaags wordt aan de Vlor (Vlaamse Onderwijsraad) een nieuwe adviesvraag bezorgd voor de tweede en de derde graad aso-tso-kso taalbeschouwing Nederlands. Daarin wordt ruim aandacht besteed aan centrale onderdelen van de grammatica, onder andere met als doel de overstap naar het academische Nederlands in het hoger onderwijs te ondersteunen.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Dank u, mijnheer de minister, voor dit duidelijke antwoord.

Wat het laatste aspect betreft, de begincompetenties van de startende studenten in de lerarenopleiding: ook de cursussen vervolmaking Nederlands, waarnaar u bij mijn eerste vraag verwees, kunnen enig soelaas bieden. Anderzijds moet de aandacht van bij de start in het kleuteronderwijs ervoor zorgen dat die vervolmaking Nederlands op termijn weinig of niet noodzakelijk zal zijn. Als je zorg draagt voor een goed Nederlands doorheen de hele schoolloopbaan, moet je ervan uitgaan dat die scholieren op achttienjarige leeftijd voldoende behendig zijn om dit aan te kunnen. Tot nader order is dat niet het geval.

Uw antwoord bevat voldoende elementen waaruit blijkt dat wij werk maken van het hoger leggen van de lat voor talen. En ook zijn er voldoende elementen in het antwoord om een aantal zorgen mee te nemen naar de toekomst.

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Mijnheer de minister, ik kan ook alleen maar hopen dat de opleiding vervolmaking Nederlands, die u nu wilt starten, zichzelf op termijn zal opheffen.

Ik hoorde ook dat u niet per se negatief staat tegenover de idee van een taalbadjaar, maar dat u een aantal zaken nog verder wilt onderzoeken. Worden deze onderzoeken nog deze legislatuur gestart, of is dat iets voor de volgende minister?

Ook met betrekking tot het ingangsexamen bent u – als ik het zo mag zeggen – voorzichtig positief. U stelt ook daar dat er nog heel veel voorwaarden en nog heel veel vragen zijn. Ik heb u horen zeggen dat u voorstelt dat deze gesprekken worden gestart. Zal de overheid de aanzet geven om de gesprekken te starten die nodig zijn om te komen tot een eenvormig screenings-instrument? Of laat u het initiatief hierover aan de lerarenopleidingen zelf?

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Van Dijck en mevrouw Michiels werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het actieplan 'ondernemend onderwijs' en over het stimuleren van de instap van zij-instromers in het onderwijs

De heer Kris Van Dijck: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, op 11 maart 2009 is deze problematiek al in de marge aan bod gekomen, naar aanleiding van de actuele vraag van de heer De Cock over het vinden van vervangingen. Hier wil ik de zaken echter wat ruimer benaderen.

Mijnheer de minister, we zijn deze legislatuur begonnen met een zeer ambitieus regeerakkoord. Daarin werd ook gesproken over het scheppen van de mogelijkheid van het voeren van een modern personeelsbeleid in het onderwijs. Dat zou inhouden dat we de instap van de zogenaamde zij-instromers zouden stimuleren. Dat zijn mensen met beroepservaring in andere sectoren, die we zo naar ons onderwijs zouden leiden.

Hetzelfde regeerakkoord stelt ook het ondernemerschap als een van de prioriteiten voorop. Beide hebben, denk ik, toch wel iets met elkaar te maken. Ik citeer de passage uit het regeerakkoord over het ondernemerschap: "Vlaanderen moet verder evolueren naar een ondernemende, innoverende, lerende en creatieve samenleving. De dalende trend van startende en snelgroeiende middelgrote ondernemingen wordt omgebogen. Inzake de netto aangroei van het aantal ondernemingen moet Vlaanderen bij de vijf beste Europese regio's behoren. Vlaanderen moet een van de aantrekkelijkste regio's zijn voor de vestiging en de ontwikkeling van ondernemingsactiviteiten."

Vorig jaar verbond de Vlaamse Regering zich er via het meerbanenplan toe te investeren in meer en beter ondernemerschap. Kortom, de Vlaamse Regering heeft heel wat ambitie om de wisselwerking tussen het bedrijfsleven en het onderwijs te stimuleren. Ik denk echter dat we daar niet altijd even goed in slagen.

In 2006 lanceerde u samen met toenmalig minister Moerman nog het actieplan Ondernemend Onderwijs. De oprichting van een kenniscentrum voor ondernemerscompetenties en de start van brugprojecten economie-onderwijs zijn twee blikvangers uit dit actieplan. Zo moeten er ook meer stages en uitwisselingsprojecten komen, in dit geval vooral ook voor leerkrachten.

Een heikel punt in heel deze kwestie blijft mijns inziens het stimuleren van de zij-instroom. In mijn ogen is en blijft het een gemiste kans dat daar deze legislatuur nog niets aan is gedaan, want het aantrekken van leerkrachten uit het bedrijfsleven vormt toch wel een belangrijke schakel in het stimuleren van ondernemerschap in het onderwijs. Het gaat over een stimuleren aan twee kanten. Het enorme loonverlies vormt de barrière bij uitstek voor die mensen. Ik ga niet in op voorbeelden uit andere landen. U hebt op 11 maart 2009 zelf nog Finland aangehaald. Tijdens de vorige legislatuur zijn we in Zweden geweest. Daar hebben we mogen vaststellen dat er inderdaad sprake is van een gevarieerde verloning. Men wil er goede leerkrachten houden door hen extra geld te geven. Zo kan het zijn dat de ene wiskundeleerkracht in dezelfde school heel wat meer verdient dan de andere. We zouden het bijna kunnen vergelijken met de voetbalwereld, waar men een goede spits probeert te houden door hem extra te betalen. Dat is echter niet waar ik voor pleit.

Wel pleit ik ervoor dat, als mensen uit de privésector overstappen naar het onderwijs, ze hun anciënniteit zouden kunnen meenemen. Dan nog zal er voor velen, en vooral net voor die leerkrachten waar nood aan is, sprake zijn van een enorm loonverlies als ze de stap naar het onderwijs zetten. Ik heb het voorbeeld gegeven van de informaticaleerkracht. Het meenemen van anciënniteit kan echter wat soelaas bieden.

Mijnheer de minister, hebt u concrete en gedetailleerde cijfers over de zij-instroom in het Vlaamse onderwijs gedurende het voorbije decennium? U kunt me die ook schriftelijk overmaken. Welke conclusies moeten we daaruit trekken? Hoe wilt u die zij-instroom stimuleren? Ik verwijs ter zake natuurlijk ook naar het lerarentekort, hoewel ik met mijn vraag de zaken natuurlijk ruimer wil bekijken. Ik wil ook de input van mensen met ervaring uit de privésector in het onderwijs bekijken.

Hoe en wanneer zal die anciënniteitsoverdracht een feit zijn? Werd er al een kostprijs berekend voor dergelijke operaties? Dat heeft immers ook budgettaire gevolgen. De vraag rijst of dat de moeite loont. Ik meen van wel. Die input kan cruciaal zijn om dat ondernemerschap aan beide zijden, zowel bij het onderwijs als in de ondernemingen, te stimuleren.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw de voorzitter, ik sluit me daar natuurlijk bij aan. We hebben het in de commissie al meermaals gehad over het belang van het overdragen van de anciënniteit van mensen die naar het onderwijs komen. Mijnheer de minister, u hebt altijd geantwoord dat dit zou moeten worden besproken bij de volgende onderhandelingen met de vakbonden. De volgende minister zal dat daadwerkelijk op tafel moeten leggen en daarvoor gaan.

Wat het kostenplaatje betreft, ben ik er echt van overtuigd dat we moeten zoeken naar een stapsgewijze en betaalbare implementatie. Het is misschien arbitrair, maar daarbij zouden we een aantal beroepen kunnen selecteren. Dan denk ik bijvoorbeeld aan mensen die al voor de Vlaamse overheid werken of mensen die afkomstig zijn uit een beroepssector die heel nauw aansluit bij het onderwijs, bijvoorbeeld uit de welzijnssector.

De heer Van Dijk heeft het al gezegd: we worden voortdurend met die situaties geconfronteerd. Elke paar weken is er wel een voorbeeld. Recent was er iemand uit de welzijnssector die erop wees dat Onderwijs heel sterk het zorgbeleid stimuleert, met de hele kwestie van de leerzorg. Hij wees erop dat hij die expertise sowieso had en dat hij die ook als leerkracht zou kunnen gebruiken. Dat wordt echter niet gewaardeerd. De overheid geeft dus telkens een dubbele boodschap. Ik hoop echt dat we erin zullen slagen dat op korte termijn toch nog te realiseren.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer de minister, ik had nog een aanvullende vraag. Hoe zit het met die wisselwerking en die stageplaatsen voor leerkrachten? Hoe evolueert dat? Daarmee is destijds begonnen in het kader van het actieplan Ondernemend Onderwijs. Komt daar schot in? Is dat eenvoudig te verwezenlijken? Ik denk dat het vooral praktisch moeilijk te realiseren valt.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, dit is op 11 maart 2009 ook heel even aan bod geweest in de plenaire vergadering. Net als de vorige sprekers ben ik van oordeel dat zij-instromers met de nodige capaciteiten en competentie ook nodig zijn in het onderwijs, al was het maar om een deel van de uitstroom te compenseren. We moeten die uitstroom natuurlijk zoveel mogelijk tegengaan. Ook is de instroom iets te beperkt en kwalitatief niet altijd wat ze zou moeten zijn. Dat was daarnet ook al even het onderwerp van discussie.

We kampen dus met een veelheid aan problemen ter zake. Zij-instromers met competentie en de nodige vaardigheden worden zeker gevraagd in het onderwijs. Mijnheer de minister, we weten echter allen dat u daarvoor onderhandelingen moet voeren met de sociale partners. We hopen echter dat er schot in de zaak komt.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Om te beginnen wil ik op de eerste twee vragen antwoorden dat we dit ook hebben besproken in onze commissievergadering van 22 januari 2009, naar aanleiding van de vraag van mevrouw Demeulenaere over het aantrekken van mensen uit het bedrijfsleven en de industrie en hun aanstelling in het lerarenambt (*Hand. VI. Parl. 2008-09, nr. C106*).

Ook bij de actuele vraag van de heer De Cock op 11 maart 2009 over het lerarentekort heb ik gesproken over de maatregelen die zijn voortgevloeid uit een overleg met het gemeenschapsonderwijs, de representatieve verenigingen van inrichtende machten en de onderwijsvakbonden dat ik heb gevoerd na de publicatie van het arbeidsmarktrapport (*Plen. Hand. VI. Parl. 2008-09, nr. 35*). Om niet volledig in herhaling te moeten vallen, verwijs ik dus naar de Handelingen van die vergaderingen.

Ik kan u wel vertellen dat het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XIX ondertussen is ingediend bij het Vlaams Parlement. Daarin is de rechtsgrond opgenomen om een verdere versoepeling en een uitbreiding naar andere onderwijsniveaus van de bepalingen van het decreet van 8 juni 2000 'houdende dringende maatregelen betreffende het lerarenambt' en een versoepeling en sterke vereenvoudiging voor de loontrekkende en zelfstandige zij-instromers mogelijk te maken. Het ontwerp van besluit ter uitvoering daarvan wordt vandaag, terwijl ik hier bij u ben, door mijn afgevaardigde besproken met de sociale partners. Ik weet dus natuurlijk niet hoe zij op de concrete voorstellen zullen reageren.

Een andere maatregel om zij-instromers aan te trekken is het mogelijk uitbreiden van het stelsel van nuttige ervaring. Ik ben daar uitgebreid op ingegaan tijdens de

commissievergadering van 22 januari 2009, dus ik stel voor dat u ook voor dat punt de Handelingen erop naleest. Mijn administratie onderzoekt momenteel hoe de ervaringsbewijzen hun weg zouden kunnen vinden naar het onderwijs. Dat is niet zo'n eenvoudige kwestie, maar mijn departement is dat ook aan het bekijken.

In zijn derde vraag heeft de heer Van Dijck om wat concretere gegevens verzocht. Zoals in het antwoord op de vorige vraag werken we momenteel aan een denkspoor in verband met de bepaling van de knelpuntvakken. Ik wil niet op de resultaten vooruitlopen.

Het opentrekken van de honorering van nuttige ervaring naar meer diensten en naar meer personeelscategorieën zou een groot bijkomend budget vergen. In 2007 is in dit verband een theoretische oefening gemaakt. Hierbij is 75 percent van de bestaande groep leerkrachten in het secundair onderwijs in rekening gebracht. We zijn nagegaan hoeveel potentiële jaren nuttige ervaring bij de berekening van de geldelijke anciënniteit van alle leerkrachten in het secundair onderwijs nog niet zijn meegeteld. Als startleeftijd is 22 jaar genomen. De gemiddelde salarisschaalverhoging is berekend.

Indien we deze parameters hanteren, zou het bijgeven van nuttige ervaring voor deze groep, 75 percent van het onderwijzend personeel, 415 miljoen euro kosten. Dat is tamelijk veel geld. Indien de nuttige ervaring tot maximaal tien jaar wordt beperkt en indien de startleeftijd voor de salarisschaal 501 op 24 jaar wordt gelegd, zou het voor 75 percent van de leerkrachten 298 miljoen euro kosten. Indien we dit naar 100 percent van de leerkrachten in het secundair onderwijs extrapoleren, zou de meerkost op bijna 400 miljoen euro neerkomen.

Indien we ons tot, bijvoorbeeld, de knelpuntvakken zouden beperken, zou de kostprijs beter in de hand kunnen worden gehouden. In 2008 is in dit verband een theoretische oefening gemaakt. Ik overloop even de resultaten.

Indien honderd personeelsleden met een salarisschaal 501, de masters, recht zouden hebben op een validering van hun gedurende maximaal vijftien jaar opgedane nuttige ervaring, zou dit een meerkost van 1,9 miljoen euro betekenen. Indien honderd personeelsleden met een salarisschaal 301, de bachelors, op diezelfde validering recht zouden hebben, zou dit een meerkost van bijna 1,4 miljoen euro betekenen.

Wat de bepaling van de knelpuntvakken betreft, verwijs ik naar het antwoord dat ik op de voorgaande vraag heb gegeven.

Wat het antwoord op de vierde vraag van de heer Van Dijck betreft, wil ik allereerst vermelden dat ik, met het oog op de stimulering van het ondernemerschap, op 17 juni 2007 de nota 'Beleidskader Ondernemend

Onderwijs' heb gepubliceerd. In deze nota heb ik uitvoerig aandacht besteed aan de ondernemerscompetenties in het onderwijs. Daarnaast is het Actieplan Ondernemend Onderwijs in deze nota opgenomen. Dit actieplan, dat regelmatig wordt bijgestuurd, omvat verschillende initiatieven. Sommige initiatieven blijven continue lopen, andere initiatieven worden op geregelde tijdstippen herhaald. Ik zal nu enkele opmerkelijke punten uit het actieplan opsommen.

Een eerste punt betreft het kenniscentrum Competento. Sinds juli 2006 neemt SYNTRA Vlaanderen de rol van draaischijf met betrekking tot ondernemersvorming op zich. De expertise van SYNTRA Vlaanderen is ingezet om een online kenniscentrum op te richten. Dit kenniscentrum moet de versnippering van het aanbod tegengaan en lacunes opsporen. Het moet tevens specifieke initiatieven nemen om kansengroepen warm te maken voor het ondernemerschap. Het kenniscentrum Competento biedt ondersteuning bij het wegwijs maken in het heel diverse aanbod aan initiatieven in het kader van het ondernemerschap of de ondernemingszin. De website www.competento.be biedt allen die bij vorming, onderwijs en opleiding betrokken zijn de mogelijkheid op een gestructureerde manier informatie te vinden over het aanbod, concreet lesmateriaal en een kalender met specifieke initiatieven.

Een tweede punt betreft de Ondernemersklasseweek. Om ondernemingszin en ondernemerschap extra onder de aandacht van jongeren te brengen, wordt voor alle scholen in Vlaanderen jaarlijks de Ondernemersklasseweek georganiseerd. De derde editie vindt plaats van 9 tot 13 maart 2009. Het thema van dit jaar is creativiteit en innovatie. Competento stelt onder meer een inspiratiebundel en promotiemateriaal ter beschikking van scholen, leraren en docenten.

Een derde punt betreft de brugprojecten economie-onderwijs. De brugprojecten zijn een initiatief van departementen en agentschappen binnen de beleidsdomeinen Onderwijs en Economie. Het gaat om innovatieve of pilootprojecten die het ondernemerschap van de schoolgaande jeugd in een samenwerkingsverband tussen onderwijsinstellingen en bedrijven moeten stimuleren.

Een vierde punt betreft de infomarkt 'Ondernemerscompetenties in de klas'. Deze infomarkt, met aansluitende workshops, is een tweejaarlijks initiatief bedoeld om het bestaande aanbod aan instrumenten en methodieken onder de aandacht te brengen van iedereen die bij het ondernemerschapsonderwijs betrokken is. Het is bovendien de ideale gelegenheid om nieuwe events en projecten te lanceren en om aan netwerking te doen. De recentste informatiemarkt is op 17 november 2008 in Leuven gehouden.

Daarnaast organiseert het departement Onderwijs en Vorming een aantal wedstrijden met betrekking tot ondernemerscompetenties. Deze wedstrijden hebben tot doel

het ondernemerschap als een mogelijke beroepskeuze onder de aandacht van jongeren te brengen.

De ondernemingsplanwedstrijd 'Beloftevolle Ondernemer' wordt nu voor de zevende maal georganiseerd. Aan deze wedstrijd, die jongeren op een erg praktische manier een eenvoudig ondernemingsplan leert opstellen, kunnen jongeren uit de derde graad van het secundair onderwijs en cursisten uit het volwassenen-onderwijs deelnemen.

De Competitie rond ondernemerskwaliteiten voor schoolteams (COOS), een scholencompetitie met betrekking tot ondernemerskwaliteiten, is in 2008 voor de eerste maal voor alle secundaire scholen in Vlaanderen georganiseerd. Naast een vooraf uit te werken opdracht, waarbij een beroep wordt gedaan op de creativiteit van de deelnemers, bestaat deze competitie uit een aantal praktische proeven en uit een quiz.

We besteden tevens veel aandacht aan de ondersteuning van leraren en docenten. Verschillende projecten die Europese steun genieten, maken het mogelijk lesmateriaal, tools en e-learningtoepassingen gratis ter beschikking te stellen. De website van het project 'Ondersteuning van Micro-Ondernemers in Opleiding' (OMOO), www.omoo.be, is hier een voorbeeld van. Bovendien worden in het kader van deze projecten regelmatig workshops, navormingen en bijscholingen in verband met ondernemen aangeboden.

Het op 1 februari 2009 opgestarte project 'Professionalisering van Leraren en Docenten op het vlak van Ondernemerschap' (Proleron) biedt leraren de kans om door middel van snuffel- en doestages kennis te maken met de meest uiteenlopende facetten van het ondernemerschap binnen een bedrijf. Hiervoor wordt onder meer met de regionale tewerkstellingscomités (RTC's), met de Belgische Federatie van de Distributie (Fedis) en met het Vlaams Agentschap Ondernemen (VLAO) samengewerkt. Dit project heeft al sinds de start op veel interesse van leraren en van bedrijven kunnen rekenen.

Tot slot biedt de participatie in verschillende internationale projecten de mogelijkheid om kennis te maken met good practices over het ondernemend onderwijs in andere landen en om informatie en ervaring uit te wisselen. Een aantal van deze projecten zijn Sustainable Energy Education and Training (SEET), European Commitment to Entrepreneurship (ECE) en Europapreneur.

De maatregel betreffende de vervanging van bedrijfsstages is sinds dit schooljaar veralgemeend. Eerst heeft in dit verband een project gelopen. Ik kan de resultaten nu niet geven, want ik ken die gegevens niet uit het hoofd.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Ik dank de minister voor het antwoord. In antwoord op mijn laatste vraag heeft hij een heel scala aan initiatieven en projecten opgesomd. Om door de bomen het bos nog te kunnen zien, zou ik willen vragen in welke mate leerkrachten wel degelijk stages in bedrijven kunnen lopen.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer Van Dijck, u hebt in eerste instantie resultaten gevraagd. Dat zit daar allemaal in. Indien ze tijdens een schoolvakantie gedurende vijf aaneengesloten dagen een stage volgen, ontvangen ze 250 euro. Ik kan nu geen resultaten geven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Leo Pieters tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het uitdelen van fruit in scholen

De voorzitter: De heer Pieters heeft het woord.

De heer Leo Pieters: Mevrouw de voorzitter, we zijn er allemaal van overtuigd dat fruit gezond is. Dit geldt zeker voor jongeren.

Bepaalde scholen en oudercomités leveren op dit vlak al heel wat inspanningen. Sommige scholen en oudercomités organiseren zelf fruitdagen. In samenspraak met de plaatselijke groente- en fruitboer of met een eventuele sponsor wordt op school fruit uitgedeeld. Sommige scholen organiseren fruitdagen die inhouden dat kinderen als tussendoortje enkel fruit mogen meebrengen. Ook in het kader van het Tutti Frutti-project is op school fruit uitgedeeld.

Mijn vragen hebben betrekking op een mededeling van minister Heeren en minister-president Peeters. Ze willen een nieuwe fruitactie in de scholen organiseren. Hier zou een kleine bijdrage aan verbonden zijn. Daar is het me hoofdzakelijk om te doen. Ze hebben laten weten dat dit voor 1 euro zou kunnen. Voor zover ik weet, is het bij die mededeling gebleven. Ik weet dus niet voor welke termijn het bedrag van 1 euro zou gelden. Gaat het om een bijdrage voor een jaar, voor een maand of voor een eenmalige actie? Wie zou die bijdrage moeten betalen? Indien de ouders dit moeten betalen, zou dit van het bedrag van de maximumfactuur per jaar per kind worden afgetrokken? Zou hier dan rekening mee worden gehouden? Indien ouders dit niet betalen, wie moet er dan opdraaien voor de kosten? Het gaat om een vrijwillige actie, dus het zou kunnen dat scholen, via een gewone bijdrage of mosselfestijnen en dergelijke, zelf de kosten dragen.

In eerdere projecten zijn er ook al eens afspraken gemaakt, bijvoorbeeld dat de overschotten van fruitveilingen op scholen zouden worden uitgedeeld. Ik heb daar zelf navraag naar gedaan. De veilingen geven aan dat ze geen overschotten hebben. Daar kan het dus al niet vandaan komen. Maar in dat project werd ook gezegd dat men zelf het transport van het fruit naar de scholen moest verzorgen. En wat als het fruit niet voorhanden was?

Ook voor de actie die nu aangekondigd werd, rijzen dezelfde vragen. Wie betaalt de transportkosten? Hoe verloopt de coördinatie? Wie organiseert dat? Is er al overleg gepleegd met de andere ministers? Gaat u ermee akkoord dat andere departementen uw departement kosten opleggen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, collega's, sinds januari 2008 wordt aan scholen geen gratis fruit meer ter beschikking gesteld via veilingen. In de plaats daarvan is er nu de mogelijkheid voor Vlaanderen om in te stappen in een project van de Europese Commissie. Dat voorziet in het uitdelen van fruit en groenten bij schoolgaande jongeren.

Europa wijzigt hieromtrent nog altijd zijn richtlijnen. Minister-president Peeters volgt het project van Europa op de voet en nam het initiatief om voor Vlaanderen, met de al gekende richtlijnen, een ontwerp voor een schoolfruitactieplan uit te werken. Dat actieplan wordt nog besproken met de verschillende betrokken beleidsdomeinen. Onderwijs is hier ook bij betrokken.

Het ontwerp voor het schoolfruitactieplan bouwt verder op het al bestaande Tutti Frutti-project. Dat zorgt in bijna 1300 Vlaamse scholen wekelijks voor één stuk fruit per kind voor een bedrag dat schommelt tussen 5 en 12 euro per jaar. Lokale handelaars en veilingen zijn de verdelers van het fruit. Scholen kunnen zelf beslissen of ze al dan niet in het project willen instappen. De scholen zullen ook zelf kunnen beslissen op welke wijze ze de bijdragen regelen. Dat kan via de ouders, maar evenzeer via andere kanalen zoals het oudercomité. Er zijn ook gemeentebesturen die de tussenkomst voor fruit op school regelen.

Scholen kunnen ervoor kiezen om de bijdragen voor fruit op school door te rekenen aan ouders. De maximumfactuur geldt enkel voor verplichte kosten. Concreet houdt dat dus in dat indien een school de kinderen verplicht deel te nemen aan het fruitproject en de kosten doorrekent aan de ouders, dat onder de maximumfactuur valt. Indien de ouders zelf kunnen kiezen om hun kind al dan niet te laten deelnemen en hiervoor x euro dienen te betalen, dan valt dat niet onder de maximumfactuur.

Vlaanderen dient rekening te houden met de richtlijnen die vanuit Europa worden verstrekt. Europa vraagt dat er, naast de Europese steun, een gelijke inbreng is vanuit de nationale of regionale overheden. Voor dat project betekent dat concreet dat er, naast de 900.000 euro Europese investering in het project, nog respectievelijk 300.000 euro komt van het ministerie van Landbouw, 300.000 euro van het ministerie van Volksgezondheid en 300.000 euro vanuit de fruitsector.

De inspanningen van de ministers van Landbouw en Volksgezondheid kunnen gekaderd worden binnen de intentieverklaring over gezondheidsbevordering bij leerlingen, die in het begin van de legislatuur werd opgesteld tussen de ministers van Landbouw, Volksgezondheid, Sport en Onderwijs. Vanuit Onderwijs wordt er jaarlijks 150.000 euro geïnvesteerd in tal van gezondheidsprojecten, en is de aanstelling van de Vlaamse gezondheidscoördinator voor het onderwijs gerealiseerd. Ook is de commissie Gezondheidsbevordering binnen de Vlor al enkele jaren opnieuw actief. De gezondheidscoördinator, de commissie en mijn administratie zijn nauw betrokken bij het bepalen van alle verschillende modaliteiten van het schoolfruitactieplan.

Aangezien het actieplan voor Vlaanderen nog niet is afgewerkt, kan ik daar nog niet veel over kwijt. Als er meer duidelijkheid is over de concrete uitvoering van het project, zullen de scholen daarover worden ingelicht. Ook over de bijdrage van de scholen zal worden gecommuniceerd.

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mijnheer de minister, u geeft aan dat het op vrijwillige basis gebeurt en dat ouders daaraan kunnen meedoen. Er zijn ook scholen die er pas aan beginnen als iedereen meedoet. Op dat moment zou het dus wel meetellen in de maximumfactuur. Of niet? Dat is voor interpretatie vatbaar.

Minister Frank Vandenbroucke: Er is een verschil tussen enerzijds ervan uitgaan dat iedereen meedoet op basis van een vrijwillige oproep, en anderzijds zeggen dat iedereen moet meedoen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

De heer Robert Voorhamme treedt als waarnemend voorzitter op.

Vraag om uitleg van mevrouw Monica Van Kerrebroeck tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de drastische stijging van het spijsbelen in het onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Van Kerrebroeck heeft het woord.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Mijnheer de minister, wij hebben de voorbije jaren heel wat werk geleverd inzake het voorkomen van spijsbelen, onder inspiratie van u en van schepenen van grote centrumsteden. We hebben vastgesteld dat er heel wat gespijsbeld wordt. Daar is vervolgens ook heel wat actie rond gevoerd.

Ik was heel verrast toen ik vernam dat het problematisch spijsbelen in het schooljaar 2007-2008 met meer dan 15 percent zou zijn toegenomen. Ook het luxeverzuij – het voortijdig vertrekken voor de vakantie – zou zorgwekkend toenemen. Die stijging zal deels ook wel te maken hebben met een betere registratie en een sterkere bewustwording van de problematiek.

Er blijft een grote correlatie tussen kansarmoede en spijsbelen. Dat werd eerder al bevestigd. Het is ook een feit dat kinderen uit een kansarm milieu hun kansen zelf laag inschatten, en dat die kansen inderdaad ook zeer laag kunnen zijn. Het gebeurt dan ook dat goede opleidingen voor die kinderen vroegtijdig teniet worden gedaan.

Het feit dat er in 2007-2008 15 percent meer spijsbelaars zijn, doet vragen rijzen. Ik wil onmiddellijk de vraag stellen of het spijsbelactieplan, zoals het voorligt, zal worden herzien. Wilt u nog andere preventieve stappen benadrukken? Hoe kunt u nog beter ingrijpen ten behoeve van de kinderen in de kansarme groepen, zonder hen te stigmatiseren als kansarm? Ook het kiezen van een studierichting op maat is een zeer goede stimulans om het spijsbelgedrag te verminderen.

Welke maatregelen zullen worden genomen met betrekking tot het luxeverzuij? Ik weet dat u daar naar aanleiding van vorige vakanties al op hebt gewezen. Het zou toch goed zijn om die maatregelen nog eens uitdrukkelijk bekend te maken, ook bij de toeristische sector. De ouders moeten er nog meer van bewust worden gemaakt. Vroeger op vakantie vertrekken is misschien voordeliger, maar het kan toch niet zijn dat we dit zomaar laten gebeuren.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Wij hebben inderdaad de voorbije jaren dienaangaande heel wat initiatieven genomen. Het belang van de hele problematiek van enerzijds het inschrijven maar anderzijds het occasioneel spijsbelen wordt door iedereen onderkend. Mijnheer de

minister, het feit dat we dit beter opvolgen zal misschien voor een deel leiden tot hogere cijfers, maar anderzijds stellen we toch ook vast dat we nog niet zijn waar we zouden willen zijn.

Zijn er verschillen in de evolutie vast te stellen binnen Vlaanderen? Zijn er verschillen tussen de landelijke gemeenten en de grote steden?

Ik gebruik niet graag het woord ‘dwangmaatregelen’, maar wij moeten misschien toch nog even doorbomen over de vraag hoe wij de ouders nog meer kunnen wijzen op hun verantwoordelijkheden. In hoeverre kunnen wij de ouders aanspreken als zich dienaangaande problemen voordoen?

De heer Robert Voorhamme: Ik was ook verwonderd over de Vlaamse cijfers. U weet dat wij in Antwerpen daarover ook systematisch de cijfers bijhouden. Ze zijn niet helemaal vergelijkbaar, want het zijn cijfers vanaf tien halve dagen in de totaliteit. Voor het vorige schooljaar hebben wij kunnen vaststellen dat er stagnatie is. Wij registreren voor alle leerlingen in het secundair onderwijs, ook diegenen die boven de leerplichtleeftijd zitten. Als we die verfijning uitvlooiën, merken we dat 50 percent van het problematische spijbelen – en dat is dus bij ons boven de tien halve dagen – zich situeert in de niet-leerplichtige leeftijd. Dat zijn dus jongeren die ouder zijn dan achttien. Het cijfer van meer dan tien halve dagen spijbelen in het hele secundaire onderwijs bedraagt ongeveer 7 percent van de leerlingen.

Als je deze cijfers vergelijkt met die van de voorgaande jaren, kun je vaststellen dat er, sinds het beleid werd ingezet, een trendmatige daling aan de gang is in op zijn minst twee richtingen die problematischer waren dan andere richtingen: tso en vooral bso. Dat betekent dat een volgehouden antispijbelbeleid niet zonder resultaat blijft. Er is wel nog veel werk, maar dat hebben wij toch kunnen vaststellen aan de hand van onze cijfers.

Ik heb onlangs aan minister Heeren een vraag gesteld over de responsabilisering van de ouders. Wij hadden een nieuwe actie ingevoerd in overleg met het hele netwerk en dus ook met de jeugdrechtbank en het jeugdparquet. Daarbij werd op federaal niveau de mogelijkheid gecreëerd om ouders een verplichte opvoedingsstage op te leggen. Het ging in eerste instantie om ouders van kinderen die als misdrijf omschreven feiten hebben gepleegd en waarbij was gebleken dat die ouders daarvoor een belangrijke verantwoordelijkheid dragen. Daarin was op federaal niveau voorzien, en ook in de samenwerkingsovereenkomst met Vlaanderen. Daar werd de mogelijkheid bij gecreëerd om dit eventueel uit te breiden naar andere groepen dan alleen maar ouders van kinderen die als misdrijf omschreven feiten hebben gepleegd.

In de samenwerkingsovereenkomst was uitdrukkelijk gestipuleerd dat dit zou kunnen worden gebruikt in een

beleid ten aanzien van ouders waarvan de kinderen problematisch spijbelgedrag vertonen. Wij hebben dat in Antwerpen op aansturen van de jeugdrechtbanken geïntroduceerd. Dat heeft veel meer succes dan de oorspronkelijke ouderdoelgroep. Dat past ook in een Vlaamse visie op preventief beleid. Jammer genoeg heeft de vorige minister van Welzijn dat laten stopzetten omwille van personeelsproblemen en herschikkingen en dergelijke. Ik heb uitdrukkelijk aan mevrouw Heeren gevraagd om te onderzoeken of we dat opnieuw kunnen invoeren. In Antwerpen leidde het op één maand tijd tot een vijftiental gevallen waar die ouders op een positieve manier konden worden gevat. Dat betekent een stage over opvoedingsrichtlijnen van 25 uur met gespecialiseerde werkers.

Wij hebben ervaren dat een antispijbelbeleid een kwestie is van volgehouden beleid. Het levert nooit een onmiddellijk resultaat op.

De heer Kris Van Dijk: Dat bewijst alleen maar dat het nooit slecht is dat verschillende niveaus aanwezig zijn in de parlementen.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik zou eerst iets willen zeggen over de cijfers. Mevrouw Van Kerrebroeck heeft gelijk dat een stijging van 15 percent op één schooljaar erg groot is. Ik denk wel dat een groot deel van die stijging nog altijd toe te schrijven is aan een betere registratie van de aan- en afwezigheden. Scholen zijn immers niet langer bang om subsidies of financiering te verliezen door het correct registreren van problematische afwezigheden. Integendeel, ze beseffen steeds meer dat een zorgvuldige registratie van aan- en afwezigheden een goede vertrekbasis is voor allerlei acties op leerling- én op schoolniveau. Dankzij hun registers kunnen scholen op tijd spijbelproblemen detecteren en een gepaste begeleiding opstarten. Een grondige analyse van de geregistreerde gegevens laat hen bovendien toe om patronen, trends en tendensen te erkennen in de afwezigheden en hun eigen werking, zowel wat het preventieve als wat het curatieve aspect betreft, te verbeteren.

Die betere registratie is zelfs, hoe contradictorisch dat ook moge klinken, te danken aan het spijbelactieplan. Daarnaast zijn er nog andere acties ondernomen waarvan de impact op de spijbelcijfers niet mag worden overschat. Sinds 2006 zijn al heel wat stappen gezet in het sensibiliseren van actoren binnen en buiten het onderwijs, van leerlingen, ouders, leerkrachten, CLB's (centrum voor leerlingenbegeleiding), Welzijn enzovoort, tot politie en parket. Die grotere bewustwording van de rol van iedereen in deze kwestie zorgt ervoor dat de problematiek meer onder de aandacht wordt gebracht en dat het probleem dus ook meer zichtbaar wordt.

Tot slot mogen we ook de afspraken met de medische sector niet vergeten. Dankzij het protocol met de medische sector is het voor scholen én artsen duidelijk dat dicitattesten en geantdateerde attesten moeten worden beschouwd als problematische afwezigheden. Met een dicitattest wil een arts aangeven dat er met een leerling/patiënt iets aan de hand is en vraagt de arts de school om die afwezigheid te registreren met een B-code, die staat voor een problematische afwezigheid én begeleiding van de leerling door de school en het CLB.

Al die factoren zorgen er jaar na jaar voor dat het probleem steeds beter in kaart wordt gebracht. Bovendien weten we niet hoe groot de stijging zou zijn geweest indien er geen spijbelactieplan was geweest. Ik durf trouwens nu al te stellen dat de kans bestaat dat de cijfers volgend schooljaar nog verder zullen stijgen. Die stijging is te wijten aan het decreet Leren en Werken, waardoor de afwezigheden van de leerlingen op de werkplek nu ook worden geregistreerd. Dat is nieuw sinds dit schooljaar en zal zich dus ook weerspiegelen in de spijbelcijfers die we volgend schooljaar 2009-2010 zullen opmaken.

Er zal dus blijvend moeten worden geïnvesteerd in de acties om spijbelen tegen te gaan. Ik beschouw het spijbelactieplan dan ook niet als iets dat 'af' is. Er zijn belangrijke stappen gezet, maar er zijn ook nog heel wat initiatieven die moeten worden genomen of die opgestart zijn. Ik denk dan, zoals u terecht stelt, onder meer aan preventieve acties, zoals acties met betrekking tot leerling- en ouderparticipatie en betrokkenheid, het werken aan een positief schoolklimaat en het verduidelijken van de rol die het CLB kan spelen op preventief vlak.

Mevrouw Van Kerrebroeck, ik zou uw tweede en uw derde vraag samen willen beantwoorden, omdat ze ook nogal sterk met elkaar verweven zijn. Ik ben het bovendien met u eens dat de verschillen tussen de kinderen die vandaag instromen in het onderwijs, nog te groot zijn. Waar je wieg heeft gestaan, bepaalt vaak nog hoe ver je het kan schoppen in het leven. Het gevoel bestaat duidelijk dat de one-size-fits-allaanpak van het traditionele onderwijs die spanning niet meer kan overbruggen. Daarom heb ik aan een aantal mensen gevraagd samen na te denken over de basisprincipes voor een nieuwe structuur voor het secundair onderwijs. Die kerngroep komt tweewekelijks samen en toetst zijn werking regelmatig aan de ideeën van een brede reflectiegroep. Hun werk is nog niet af, en het zou onvoorzichtig en onverstandig zijn om onafgewerkte ideeën of werkteksten nu al in de openbaarheid te brengen. Uit gesprekken met de voorzitter en mijn medewerkers die deel uitmaken van de kerngroep, maak ik op dat de kerngroep een goed zicht heeft op de uitdagingen die de eerste graad in het hervormde secundair onderwijs te wachten staan.

De brede basisvorming en de aandacht voor leer- en keuzevaardigheden zijn daarbij – zoals u zelf ook aangeeft –

essentiële principes, die een structurele vertaling zullen krijgen. Zo wordt gedacht aan maatregelen die de overgang van de basisschool naar de secundaire school minder drastisch maken: minder eenuursvakken en verschillende leraren, maar meer projectmatige werkvormen en vakkenclusters die een beroep doen op de verschillende talenten van leerlingen. Talentontwikkeling en inspelen op de verschillen qua ontwikkelingstempo van twaalf- tot veertienjarigen zouden essentiële principes moeten zijn voor de toekomstige eerste graad. De vraag of een leerling in plaats van één jaar, de volle twee jaren van de eerste graad de tijd moet krijgen om de leerdoelen te behalen, is het overwegen waard. In het kader van gelijke kansen op talentontwikkeling moet men zich ook heel wat vragen stellen bij de huidige invulling van de B-stroom. De nieuwe structuur van de eerste graad zal het aanbod in de B-stroom moeten opwaarderen en de sluiten tussen A- en B-stroom meer openzetten. Ten slotte zal een andere organisatie van het opleidingsaanbod in de tweede en derde graad van het secundair onderwijs ongetwijfeld ook een invloed hebben op het aanbod in de eerste graad. Dat aanbod zal breed genoeg moeten zijn om leerlingen die nog zoekende zijn, te laten kennismaken met diverse belangstellingsgebieden, en rijk genoeg om leerlingen die wel al een keuze hebben gemaakt, te blijven boeien.

De schijnbare paradoxen tussen brede vorming en verdieping, tussen aandacht voor het eigen tempo van de leerling en toch duidelijke einddoelen voor het einde van de eerste graad, zijn overbrugbaar. Maar daarnaast moet ook de informatie over een leerling beter doorstromen van basis- naar secundair onderwijs, zodat de continuïteit van zorg kan worden gegarandeerd. Ik denk dat dit enkele uitgangspunten zijn die de volgende minister van Onderwijs in overleg met het brede veld, met een structuurhervorming in het secundair onderwijs op de sporen moet zetten.

Ten slotte had u het over het luxeverzuim. U gewaagde van een zorgwekkende stijging. Ik vang die signalen ook op, maar kan me daarvoor echter niet baseren op harde cijfers, omdat we daar niet over beschikken. Tot nu toe hebben we, dankzij de vervroeging van de leerplichtcontrole van oktober naar de eerste drie schooldagen van september, enkel een zicht op het verzuim bij het begin van het schooljaar.

Verder ben ik het echter met u eens. Niet alleen de toeristische sector, maar ook de ouders en de scholen moeten worden betrokken bij de aanpak van luxeverzuim. Daarom bekijk ik momenteel met de onderwijspartners wat we daar samen aan kunnen doen. Ik hoop dat de acties die we proberen op te zetten met de toeristische sector scholen zullen inspireren om zelf ook een inspanning te doen en om tot de laatste schooldag een zinvol aanbod te realiseren. De eerste contacten met de toeristische sector zijn trouwens gelegd. Ook van hun

kant is er zeker een bereidheid om creatief met ons na te denken. Ik zou het alleszins appreciëren, mocht de sector zich mee verantwoordelijk voelen voor het aanscherpen van de alertheid van ouders bij het plannen van hun vakantie. Ik wens daar voorts nog niet op vooruit te lopen, omdat de gesprekken ter zake nog lopen.

De voorzitter: Mevrouw Van Kerrebroeck heeft het woord.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck: Ik dank de minister voor zijn grondig antwoord. In het verleden zijn ook al stappen gezet. Hij wil deze zaak verder opvolgen en

wetenschappelijk laten begeleiden. Ik vind dit zeer belangrijk.

Terloops wil ik nog mijn ongerustheid uiten over een bericht dat vandaag door de Universiteit Gent werd verspreid. Blijkbaar is vastgesteld dat het fenomeen van het alcoholgebruik door heel jonge schoolgaande kinderen zich steeds meer voordoet. Dit is aan de spijsbelproblematiek gekoppeld. Ik verwacht nu geen antwoord van de minister. Ik wil gewoon even opmerken dat dit punt me in sterke mate verontrust. We moeten hier zeker aandacht aan besteden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.